A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2017. december 20.*

„Előzetes döntéshozatal – Mezőgazdaság – Közös piacszervezés – A gyümölcs- és zöldségágazatra vonatkozó operatív program – A 361/2008/EK rendelettel módosított 1234/2007/EK rendelet – 103b. cikk, 103d. cikk és 103 g. cikk – Európai uniós pénzügyi támogatás – 543/2011/EU végrehajtási rendelet – 60. cikk és a IX. melléklet 23. pontja – A termelői szervezet üzemében és/vagy telephelyén elvégzett beruházások – Fogalom – Jogos bizalom – Jogbiztonság”

A C-516/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2016. október 3-án érkezett, 2016. szeptember 27-i határozatával terjesztett elő

az **Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen**

és

az **Agrarmarkt Austria**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Prechal és E. Jarašiūnas (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen képviseletében G. Burgstaller Rechtsanwalt,

– az Agrarmarkt Austria képviseletében R. Leutner, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében B. Eggers, K. Skelly és A. Lewis, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2008. április 14-i 361/2008/EK tanácsi rendelettel (HL 2008. L 121., 1. o., helyesbítés: HL 2011. L 276., 63. o.) módosított, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet") (HL 2007. L 299., 1. o.; helyesbítés: HL 2010. L 63., 30. o., HL 2013. L 97., 4. o.; a továbbiakban: 1234/2007 rendelet) 103c. cikkének, 103d. cikke (2) bekezdésének és az I. melléklete IX. és X. részének, a gyümölcs- és zöldségágazatban a 2200/96/EK, a 2201/96/EK és az 1182/2007/EK rendeletre vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2007. december 21-i 1580/2007/EK bizottsági rendelet (HL 2007. L 350., 1. o.) 65., 66. és 69. cikkének, az 1234/2007 rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2011. L 157., 1. o.) 51. cikke (7) bekezdésének, 64., 65. és 68–70. cikkének, valamint a jogbiztonság elvének és a bizalomvédelem elvének értelmezésére vonatkozik. A kérdés továbbá az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. melléklete 23. pontjának értelmezésére és érvényességére, az 1580/2007 rendelet 21. cikke (1) bekezdése i) pontjának és 52. cikke (6) bekezdése a) pontjának érvényességére, valamint az 543/2011 végrehajtási rendelet 50. cikke (3) bekezdése d) pontjának és 60. cikke (7) bekezdésének értelmezésére is vonatkozik.

2 E kérelmet az Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen (a továbbiakban: ETG) és a többek között kifizető ügynökségként eljáró közjogi jogi személy Agrarmarkt Austria (a továbbiakban: AMA) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amellyel az AMA az ETG által elvégzett beruházás európai uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának hiányát állapította meg, és ennek következtében elutasította e támogatás 2014-re vonatkozó kifizetését, mivel azt ezen beruházás tekintetében igényelték, továbbá elrendelte az ETG által már felvett támogatás visszatérítését.

Az uniós jog

Az 1234/2007 rendelet

3 Az 1234/2007 rendelet II. részének I. címe a piaci intervencióra vonatkozik. E cím IV. fejezete a támogatási rendszerekről szól, és e fejezetnek az 1234/2007 rendeletbe az 361/2008 rendelettel beillesztett IVa. szakasza a gyümölcs- és zöldségágazatban nyújtott támogatásokra vonatkozik. E IVa. szakasz II. alszakaszának címe: „Működési alapok és operatív programok". Ebben található az 1234/2007 rendelet 103b-103 g. cikke.

4 E rendelet „Működési alapok" című 103b. cikke értelmében:

„(1) A gyümölcs- és zöldségágazat termelői szervezetei működési alapot hozhatnak létre. Az alapot a következőkből finanszírozzák:

a) a tagoknak vagy magának a termelői szervezetnek a pénzügyi hozzájárulása;

b) a termelői szervezeteknek nyújtható [uniós] pénzügyi támogatás."

(2) A működési alapokat kizárólag a tagállamok által a 103 g. cikkel összhangban jóváhagyott operatív programok finanszírozására szabad felhasználni.”

5 Az 1234/2007 rendelet „Operatív programok” címet viselő 103c. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A gyümölcs- és zöldségágazatban az operatív programok a 122. cikk c) pontjában említett, vagy az alábbiakban felsorolt célkitűzések közül kettőnek vagy többnek a megvalósítására irányulnak:

a) a termelés megtervezése;

b) a termékek minőségének javítása;

c) a termékek kereskedelmi értékének emelése;

d) a friss vagy a feldolgozott termékek promóciója;

e) környezetvédelmi intézkedések és a környezetet kímélő termelési módszerek, a biogazdálkodást is beleértve;

[…]”

6 E rendelet „[Uniós] pénzügyi támogatás” címet viselő 103d. cikke így rendelkezik:

„(1) A[z uniós] pénzügyi támogatás megegyezik a 103b. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi hozzájárulások ténylegesen befizetett összegével, de legfeljebb a felmerült tényleges kiadások 50%-áig terjedhet.

(2) A[z uniós] pénzügyi támogatás maximális mértéke az egyes termelői szervezetek által értékesített termelés értékének 4,1%-a.

Ez a százalékarány mindazonáltal […] 4,6%-[ra] növelhető, amennyiben [a] […] 4,1%-[ot] meghaladó összeget csak válságmegelőzési és -kezelési intézkedések céljaira használják fel.

[…]”

7 Az említett rendelet 103 g. cikke az operatív programok jóváhagyására vonatkozik. E rendelkezés a következőképpen szól:

„(1) Az operatív programok tervezetét az illetékes nemzeti hatóságokhoz kell benyújtani, amelyek ezen alszakasz rendelkezéseivel összhangban vagy jóváhagyják, vagy elutasítják azt, vagy kérik annak módosítását.

(2) A termelői szervezetek minden egyes évre vonatkozóan közlik a tagállammal a működési alap becsült összegét, és arra vonatkozóan megfelelő indoklást nyújtanak be a működésiprogram-becslések, a tárgyév és – lehetőség szerint – a korábbi évek kiadásai, valamint – amennyiben szükséges – a következő év termelésének becsült mennyiségei alapján.

(3) A tagállam értesíti a termelői szervezetet vagy a termelői szervezetek társulását a[z uniós] pénzügyi támogatásnak a 103d. cikkben meghatározott korlátokkal összhangban megbecsült összegéről.

(4) A[z uniós] pénzügyi támogatások kifizetése az operatív program terveihez kapcsolódó kiadások alapján történik. Ugyanezen tervekre – garancia vagy biztosíték letétbe helyezése esetén – előleg fizethető.

(5) A termelői szervezet – a szükséges igazoló dokumentumok kíséretében – értesíti a tagállamot az előző évi kiadásainak végleges összegéről, hogy megkaphassa a[z uniós] pénzügyi támogatás fennmaradó összegét.

[…]”

8 Az 1234/2007 rendelet II. részének „A forgalmazásra és a termelésre vonatkozó szabályokról” szóló II. címében a II. fejezet a „Termelői szervezetek, szakmaközi szervezetek, a piaci szereplők szervezeteire” vonatkozik. E fejezetben e rendelet „Termelői szervezetek” című 122. cikke ekképp rendelkezik:

„A tagállamok elismerik azokat a termelői szervezeteket, amelyek:

[…]

c) meghatározott céllal rendelkeznek, amely különösen magában foglalhat, vagy a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében magában foglal az alábbi célkitűzések közül egyet vagy többet:
   i. a termelés megtervezésének és a kereslethez való hozzáigazításának biztosítása, különösen a minőség és a mennyiség tekintetében;
   ii. a kínálati oldal koncentrációja és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala;
   iii. a termelési költségek optimalizálása és a termelői árak stabilizálása.”

9 Az 1234/2007 rendelet I. melléklete „Az 1. cikk (1) bekezdésében említett termékek jegyzéke” címet viseli. A gyümölcs- és zöldségfélékre vonatkozó IX. része értelmében e rendelet kiterjed többek között a következőre: az ex 0709 KN-kód alá tartozó „[m]ás zöldség frissen vagy hűtve, a [paprika, olajbogyó és csemegekukorica bizonyos kategóriáinak] kivételével”. A feldolgozottgyümölcs- és zöldségtermékekre vonatkozó X. részben e melléklet rögzíti, hogy e rendelet többek között a következőkre terjed ki: ex 0710 KN-kód alá tartozó „[z]öldség (nyersen vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is) fagyasztva, kivéve a [csemegekukorica, az olajbogyó és paprika bizonyos kategóriáit]”.

10 Az 1234/2007 rendeletet 2014. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítés: HL 2014. L 189., 261. o., HL 2014. L 232., 25. o., HL 2016. L 130., 9. o. és HL 2017. L 262., 16. o.). Az 1308/2013 rendelet 231. cikkének (2) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy a 2014. január 1-je előtt elfogadott többéves programok tekintetében továbbra is az 1234/2007 rendelet érintett rendelkezései az irányadók a programok lezárulásáig.

Az 1580/2007 rendelet

11 Az 1580/2007 rendelet 21. cikke fogalommeghatározásokat tartalmaz. Az (1) bekezdése értelmében:

„[A jelen, termelői szervezetekre vonatkozó III.] cím alkalmazásában:

[…]

i. »első szintű feldolgozás«: valamely gyümölcs- vagy zöldségtermék feldolgozása egy másik, az [EUM]-Szerződés I. mellékletében felsorolt termékké. A friss termékek forgalmazási célú tisztítása, darabolása, nyesése, szárítása és csomagolása nem minősül első szintű feldolgozásnak;

[…]”

12 E III. cím II. fejezete a „Működési alapok és működési programok” címet viseli. E II. fejezet 1. szakasza, amely magában foglalja az említett rendelet 52. és 53. cikkét, „[a] forgalomba hozott termékek értékéről” szól. „A számítás alapja” című 52. cikk szerint:

„(1) E fejezet alkalmazásában valamely termelői szervezetre vonatkozóan a forgalomba hozott termékek értékét a termelői szervezetek tagjainak azon termékei alapján kell kiszámítani, amelyek tekintetében a termelői szervezetet elismerték.

[…]

(6) Az értékesített termékek számlázása a »termelői szervezettől kiszállítva« történik:

a) adott esetben csomagolt, előkészített vagy első szintű feldolgozáson átment termékként;

[…]”

13 Az 1580/2007 rendelet 52. cikkét módosította a 2010. július 30-i 687/2010/EU bizottsági rendelet (HL 2010. L 199., 12. o.), amely 2010. augusztus 7-én lépett hatályba, és a forgalomba hozott termékek értékének meghatározására új rendszert vezetett be. Ezen új számítási rendszert átvette az 543/2011 végrehajtási rendelet 50. cikke.

14 Az 1580/2007 rendelet II. fejezetének 3. szakasza, amely a rendelet 57–68. cikkét tartalmazza a működési programokra vonatkozik. E rendeletnek „A működési programok tartalma és a támogatható kiadások” címet viselő 61. cikke a (3) bekezdésének harmadik albekezdésében akként rendelkezik, hogy „[b]eruházások vagy tevékenységek a termelői szervezet tagjainak önálló gazdaságaiban végrehajthatók, azzal a feltétellel, hogy azok hozzájárulnak a működési program célkitűzéseinek megvalósításához[, és] a tagállamok biztosítják, hogy ha a tag elhagyja a szervezetet, a beruházást vagy a maradványértékét behajtják, kivéve ha a tagállam eltérően rendelkezik”, a (4) bekezdésében pedig előírja, hogy „[a] működési programok nem tartalmaznak a [VIII]. mellékletben meghatározott listában említett tevékenységeket vagy kiadásokat”. E VIII. melléklet 22. pontja a „nem a termelői szervezet, termelői szervezetek társulása és […] leányvállalat […] tulajdonán [helyesen: üzemében] elvégzett beruházás vagy hasonló tevékenység […]”.

15 Az 1580/2007 rendelet 65. cikke a „Határozat”, a 66. cikke pedig „A működési programok módosítása a soron következő évekre vonatkozóan” címet viseli. E cikkek rendelkezéseit az 543/2011 végrehajtási rendelet 64. és 65. cikke érdemi módosítás nélkül vette át.

16 Az említett II. fejezet „Támogatás” címet viselő 4. szakaszában található az 1580/2007 rendelet 69–73. cikke. E rendelet a támogatás jóváhagyott összegére vonatkozó 69. cikkének és a „Kérelmek” címet viselő 70. cikkének rendelkezéseit az 543/2011 végrehajtási rendelet 68. és 69. cikke érdemi módosítás nélkül vette át.

17 Az 1580/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte a 2011. június 22-étől hatályos 543/2011 végrehajtási rendelet, a hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat pedig úgy kell érteni, mintha az 543/2011 végrehajtási rendeletre vonatkoznának.

Az 543/2011 végrehajtási rendelet

18 Az 543/2011 végrehajtási rendelet (42) preambulumbekezdése kimondja:

„Önálló gazdaságokban történő beruházások esetében az olyan magánérdekeltségű fél jogalap nélküli gazdagodásának megelőzése érdekében, aki kapcsolatát a beruházás hasznos élettartama alatt megszakította a szervezettel, célszerű rendelkezni arról, hogy a szervezet visszafizettesse a beruházás maradványértékét, függetlenül attól, hogy az érintett beruházás valamely tag vagy a szervezet tulajdonában van-e.”

19 Az 543/2011 végrehajtási rendelet III. címének II. fejezete a működési alapokra és működési programokra vonatkozik. E fejezetnek „A forgalmazott termékek értéke” címet viselő 1. szakasza tartalmazza e rendelet 50. és 51. cikkét. A rendeletnek „A számítás alapja” címet viselő 50. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A termelői szervezet forgalmazott termékeinek értékét a termelői szervezet és termelő tagjainak termelése alapján kell kiszámítani, kizárólag azon gyümölcs- és zöldségfélék figyelembevételével, amelyek tekintetében a termelői szervezetet elismerték. […]

[…]

(3) A forgalmazott termékek értéke nem foglalja magában sem a feldolgozott gyümölcs- és zöldségfélék értékét, sem a gyümölcs- és zöldségágazati terméknek nem minősülő esetleges más termékek értékét.

Azonban a feldolgozásra szánt olyan, forgalmazott gyümölcs- és zöldségtermékek értékét, amelyekből akár termelői szervezet, termelői szervezetek társulása vagy ilyen szervezet vagy társulás termelő tagja […] – saját maga vagy kiszervezés útján – az [1234/2007] rendelet I. mellékletének X. részében felsorolt feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek valamelyikét vagy az e cikkben említett és az e rendelet VI. mellékletében részletesen körülírt más feldolgozott terméket állított elő, az említett feldolgozott termékek számlázott értékének egy meghatározott, százalékban kifejezett átalányértékkel való szorzásával kell kiszámítani. Ez az átalányérték:

[…]

d) fagyasztott gyümölcs és zöldség esetében 62%,

[…]”

20 Az 543/2011 végrehajtási rendelet 51. cikke a referencia-időszakra vonatkozik. E rendelkezés a következőképpen szól:

„(1) Az [1234/2007] rendelet 103d. cikkének (2) bekezdésében említett támogatás éves felső határértéke minden egyes évben a tagállamok által meghatározandó 12 hónapos referencia-időszak során forgalmazott termékek értéke alapján kerül kiszámításra.

[…]

(7) Az (1) […] bekezdéstől eltérve a referencia-időszakra vonatkozóan a forgalmazott termékek értéke a referencia-időszakban alkalmazandó jogszabályok szerint kerül kiszámításra.

A 2010. január 20. előtt jóváhagyott működési programok esetében azonban a forgalmazott termékek értékét 2007-re és az azt megelőző évekre vonatkozóan a referencia-időszakban alkalmazandó jogszabályi rendelkezések, 2008-ra és az azt követő évekre vonatkozóan a 2008-ban alkalmazandó jogszabályi rendelkezések alapján kell meghatározni.

A 2010. január 20. után jóváhagyott működési programok esetében a forgalmazott termékek értékét 2008-ra és az azt követő évekre vonatkozóan a működési program jóváhagyásának időpontjában alkalmazandó jogszabályi rendelkezések alapján kell meghatározni.”

21 Az 543/2011 végrehajtási rendelet III. címe II. fejezetének 3. szakasza a működési programokra vonatkozik és az 55–67. cikket foglalja magában. E rendeletnek a működési programok keretébe tartozó tevékenységek támogathatóságára vonatkozó 60. cikke értelmében:

„(1) A működési programok nem tartalmazhatják a IX. mellékletben szereplő felsorolásban említett tevékenységeket, illetve kiadásokat.

[…]

(6) A beruházásokat vagy tevékenységeket végre lehet hajtani a termelői szervezet, illetve a termelői szervezetek társulásának termelő tagjainak önálló gazdaságaiban és/vagy helyiségeiben – beleértve a termelői szervezet, illetve a termelői szervezetek társulása tagjainak kiszervezett tevékenységek esetét – azzal a feltétellel, hogy azok hozzájárulnak a működési program célkitűzéseinek megvalósításához. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy abban az esetben, ha a termelő tag elhagyja a termelői szervezetet, a beruházás értéke, illetve maradványértéke visszafizetésre kerüljön. […]

(7) A gyümölcs- és zöldségfélék feldolgozott gyümölcs- és zöldségfélékké való átalakítására vonatkozó beruházások és tevékenységek abban az esetben lehetnek jogosultak támogatásra, ha az érintett beruházások és tevékenységek követik az [1234/2007] rendelet 103c. cikke (1) bekezdésében, valamint a hivatkozott rendelet 122. cikke első bekezdésének c) pontjában megfogalmazott célkitűzéseket, és amennyiben azok szerepelnek az [1234/2007] rendelet 103f. cikke (2) bekezdésében említett nemzeti stratégiában.”

22 Az 543/2011 végrehajtási rendelet „Határozat” címet viselő 64. cikke, amely érdemi módosítás nélkül átveszi az 1580/2007 rendelet 65. cikkét, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállam illetékes hatósága szükség szerint:

a) jóváhagyja az [1234/2007] rendeletben és az e fejezetben szereplő követelményeknek megfelelő működési programokat és működési alapok összegét;

b) jóváhagyja a működési programokat, azzal a feltétellel, hogy a termelői szervezet elfogad bizonyos módosításokat; vagy

c) részben vagy teljesen elutasítja a működési programokat.

(2) A tagállam illetékes hatósága a működési programokra és a működési alapokra vonatkozóan legkésőbb a benyújtásuk évének december 15-ig határozatot hoz.

A tagállamok e határozatokról december 15-ig értesítik a termelői szervezeteket.

Megfelelően indokolt esetekben azonban a tagállam illetékes hatósága a működési programokról és a működési alapokról a benyújtás időpontját követő január 20-áig dönthet. A jóváhagyó határozat előírhatja, hogy a kiadások a benyújtást követő év január 1-jétől támogathatóak.”

23 E rendeletnek „A működési programok módosítása a soron következő évekre vonatkozóan” címet viselő 65. cikke érdemi módosítás nélkül átveszi az 1580/2007 rendelet 66. cikkének szövegét. E rendelkezés a következőképpen szól:

„(1) A termelői szervezetek legkésőbb szeptember 15-ig kérhetik a működési programoknak a következő év január 1-jétől alkalmazandó – többek között az időtartamra vonatkozó – módosításait.

[…]

(3) A tagállam illetékes hatósága a működési programok módosítása iránti kérelmekről azok benyújtási évének december 15-ig határoz.

Megfelelően indokolt esetekben azonban a tagállam illetékes hatósága a működési programok módosításáról a kérelem benyújtási időpontját követő január 20-áig dönthet. A jóváhagyó határozat előírhatja, hogy a kiadások a kérelem benyújtását követő év január 1-jétől támogathatóak.”

24 Az 543/2011 végrehajtási rendelet II. fejezetének 4. szakasza, amely a rendelet 68–72. cikkét tartalmazza, a támogatásokra vonatkozik. E szakaszban a rendeletnek „A támogatás jóváhagyott összege” címet viselő – és az 1580/2007 rendelet 69. pontjának szövegét átvevő – 68. cikke szerint:

„(1) Az [1234/2007] rendelet 103 g. cikkének (3) bekezdése szerint a tagállamok a támogatás jóváhagyott összegéről az azt az évet megelőző év december 15-ig értesítik a termelői szervezeteket és a termelői szervezetek társulásait, amelyre vonatkozóan a támogatást igényelték.

(2) A 64. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének vagy 65. cikke (3) bekezdése második albekezdésének alkalmazása esetén a tagállamok annak az évnek január 20-áig közlik a támogatás jóváhagyott összegét, amelyre vonatkozóan a támogatást igényelték.”

25 Az 543/2011 végrehajtási rendeletnek a „Támogatási kérelmek” címet viselő és az 1580/2007 rendelet 70. cikkének megfelelő 69. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A termelői szervezetek minden olyan működési program tekintetében, amelyre támogatást kérnek, a támogatásra vagy annak fennmaradó részére vonatkozó kérelmet az azt az évet követő év február 15-ig benyújtják a tagállam illetékes hatóságának, amelyre a támogatást igénylik.

(2) A támogatási kérelmekhez igazoló dokumentumokat kell mellékelni, amelyek tartalmazzák az alábbiakat:

[…]

b) a forgalmazott termékek értéke;

[…]”

26 Az 543/2011 végrehajtási rendeletnek „A támogatás kifizetése” címet viselő 70. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a] tagállamok a program végrehajtásának évét követő év október 15-ig kifizetik a támogatást”.

27 Az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. melléklete az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett működési programok keretében nem támogatható műveletek és kiadások jegyzékét tartalmazza. Ennek 23. pontja „[a] nem a termelői szervezet, a termelői szervezetek társulása és azok termelő tagjai, vagy […] leányvállalat üzemében és/vagy telephelyén elvégzett beruházás[t] vagy hasonló tevékenység[et]” említ.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

28 Az ETG az 1234/2007 rendelet értelmében vett termelői szervezet. 2009. szeptember 15-i, 2009. december 19-i és 2010. január 14-i levelében az EGT benyújtotta a Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschafthoz (szövetségi mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és vízügyi minisztérium, Ausztria) (a továbbiakban: hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság) a 2010 és 2014 közötti évekre készített operatív program támogatására vonatkozó kérelmet.

29 Az így támogatandó tevékenységek között szerepelt egy spenót feldolgozósor megvásárlása, amely gép a frissen betakarított spenót fagyasztott spenóttá alakítására használnak. Ezen, az ETG által megvásárolt feldolgozósort az Ardo Austria Frost GmbH (a továbbiakban: Ardo) telephelyén állították üzembe, amely társaság az ETG alvállalkozója és az ETG termékeinek feldolgozását, illetve forgalmazását végzi. Az említett gép üzemeltetése az ETG „felügyelete alatt és felelősségére” történt, és ez utóbbi szerint a feldolgozósornak szükséges területet „az Ardo bocsátotta az ETG rendelkezésére a [feldolgozósort képező] gépek üzembe helyezésére és működtetésére irányuló bérleti szerződés alapján”.

30 A 2010. január 19-i levélben a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság jóváhagyta ezen operatív programot. A Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Ausztria) e tekintetben rögzíti, nem vitatott, hogy e hatóság, amikor e beruházás érintett támogatásra való jogosultságát megállapította, tudta, hogy e feldolgozósor nem az ETG-hez tartozó területen, hanem az Ardo telephelyén található. E bíróság ezenkívül kifejti, hogy az említett operatív program a forgalmazott termékek értékének a 2009. évi forgalom alapján való kiszámításán alapult, mivel az ETG csupán 2009 folyamán jött létre, és ezen érték számításához figyelembe vették a „feldolgozási költségeket”, amely a spenótot illetően magában foglalja „az aprítást, mosást, felvágást, szárítást, blansírozást […], [valamint] a fagyasztást”.

31 Ugyanezen operatív program tekintetében több módosítást is jóváhagytak. A 2013. december 13-i levéllel konkrétan módosították a forgalmazott termékek értékének kiszámítására szolgáló referencia időszakot. A 2009. évre való hivatkozást felváltotta a 2009 és 2011 közötti évek átlaga, a forgalmazott termékek értéke pedig továbbra is tartalmazta a „feldolgozási költségeket”.

32 2015. október 12-i határozatával az AMA megállapította, hogy az említett feldolgozósorba való beruházás nem volt jogosult az érintett támogatásra az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium alapján, és következésképpen elutasította e támogatás 2014. évre való kifizetését, mivel azt e beruházásra igényelték, és elrendelte az ETG által már felvett támogatás számára való visszatérítését. Az ETG a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) előtt indított keresetet e határozattal szemben.

33 A kérdést előterjesztő bíróság előzetesen megjegyzi, hogy kételyei merültek fel egyrészt az érintett feldolgozósorhoz kapcsolódó költségek támogathatóságának meghatározására, másrészt a forgalmazott termékek értékének kiszámítására alkalmazandó joggal kapcsolatban. Bár e bíróságnak úgy tűnik, hogy a költségek támogathatóságának kérdését az 543/2011 végrehajtási rendelet rendezi, felmerül benne a kérdés, hogy a 2010. január 19-én jóváhagyott operatív programon a fent említett 2013. december 13-i levéllel elvégzett módosítás maga után vonja-e a forgalmazott termékek értékére vonatkozó, az 543/2011 végrehajtási rendeletben előírt új számítási módszer alkalmazását.

34 Az ügy érdemét illetően a kérdést előterjesztő bíróság először is arra kérdez rá, hogy a 2014. évre kifizetendő támogatás összegére esetlegesen hatással vannak-e az osztrák hatóságok különböző levelei, nevezetesen az operatív programot jóváhagyó levél, az e program módosítását jóváhagyó levél és az ETG-vel a támogatás jóváhagyott összegét közlő levél. Konkrétabban felmerül benne a kérdés, hogy figyelembe kell-e vennie a forgalmazott termékek értékét, amely e levelekben kötelező elemként szerepel, amelyet ő maga nem vizsgálhat az általa elbírálandó kereset keretében.

35 E tekintetben azt állítja, hogy az osztrák jog értelmében rendelkezik hatáskörrel arra, hogy hivatalból vizsgálja az előtte megtámadott határozat jogszerűségének kérdését, akár olyan kifogás alapján, amelyet az ETG nem vetett fel, és akár akkor is, ha az eljárás e társaságra nézve kedvezőtlen kimenetelű lenne. Mindazonáltal nem végezheti el e hivatalból történő vizsgálatot, ha a kérdést már jogerőssé vált korábbi határozatban eldöntötték.

36 Másodsorban a kérdést előterjesztő bíróságban kétség merül fel a forgalmazott termékek értékére vonatkozó számítás érvényességét illetően, függetlenül ettől, hogy e számítást az 543/2011 végrehajtási rendelet vagy az 1580/2007 rendelet szabályozza.

37 Harmadszor a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy a gyümölcs- és zöldségfeldolgozáshoz kapcsolódó tevékenységek uniós támogatás tárgyát képezhetik-e a gyümölcs- és zöldségágazatban elismert termelői szervezet operatív programja keretében, és adott esetben milyen feltételek mellett.

38 Negyedszer e bíróság az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium terjedelmét illetően is kérdést vet fel, nevezetesen annak különböző nyelvi változataira tekintettel. Azt állítja, hogy az ETG-től azért tagadták meg a feldolgozósorra vonatkozó támogatást, mert „e beruházás harmadik személy tulajdonában álló területen megvalósított intézkedésből állt”. Márpedig, ha e 23. pontot úgy kell értelmezni, hogy azzal teljes mértékben ellentétes a harmadik személy tulajdonában álló területen végzett beruházások támogatása, vagyis az igénylő esetről esetre nem bizonyíthatja a harmadik személy tulajdonában álló területen található berendezésekbe való beruházás jogszerű gazdasági indokainak fennállását, e pont e bíróság szerint érvénytelen lehet.

39 Ötödször e bíróságban felmerül a kérdés, hogy ha a Bíróság az említett 23. pontot a harmadik személy tulajdonában álló területeken elvégzett beruházások tekintetében „abszolút kizáró kritériumként” értelmezné, az ETG ennek ellenére hivatkozhat-e a bizalomvédelem elvére, mivel szerinte az osztrák hatóságokat mindig tájékoztatták arról, hogy az ETG a szóban forgó feldolgozósort az Ardo tulajdonában álló területen helyezte üzembe, és azok az érintett operatív programot ennek tudatában hagyták jóvá.

40 Hatodszor a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy ha a Bíróság a szóban forgó rendelkezéseket az ETG-re nézve hátrányosan értelmezné és/vagy egyes rendelkezéseket érvénytelennek nyilvánítana, a Bíróság az ETG arra irányuló kérelmével szembesülhet, hogy az ítéletének időbeli hatályát korlátozza. E tekintetben megjegyzi, hogy azt kérdezi, hogyan kell válaszolnia a kért visszatérítés vitatása, vagy akár a kötelezettségvállalások tárgyát képező összegek kifizetésének elérése érdekében a jogbiztonság elvére az ETG által alapított érvekre abban az esetben, ha a Bíróság nem korlátozná az ítélet időbeli hatályát, vagy az ETG-re nem kiterjedő korlátozást határozna meg.

41 A Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) e körülmények között úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) a) A[z 1580/2007] rendelet 65., 66. és 69. cikke, valamint (2011. június 2[2-étől]) az [543/2011 végrehajtási] rendelet 64., 65. és 68. cikke lehetővé teszi-e, hogy az operatív program és az alapok összegének jóváhagyásáról szóló határozatot, illetve e határozat módosítását, valamint a »támogatás jóváhagyott összegéről« szóló határozatot ne csupán tájékoztatás formájában hozzák meg, hanem hivatalosan, (legalább ideiglenes) kötelező jogerővel bíró olyan határozatként, amelyet a kérelmező már előre megtámadhat, ami azt jelenti, hogy a (véglegesen kiszámított) támogatás kifizetésére vonatkozó kérelemről rendelkező (az 1580/2007 rendelet 70. cikke, illetve az 543/2011 végrehajtási rendelet 69. cikke szerinti) végső határozat megtámadásától függetlenül?

b) Úgy kell-e értelmezni az [első kérdés a) pontjában] szereplő uniós jogi rendelkezéseket, hogy e határozatok meghozatalakor (a határozat rendelkező részében) kötelezően meg kell határozni az értékesített termék értékét is?

c) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, és különösen [az 543/2011 végrehajtási] rendelet 69. és 70. cikkét, hogy a valamely közigazgatási hatóság olyan határozatával szemben benyújtott jogorvoslati kérelemről határozó bíróság, amelyben az operatív program valamely meghatározott éves szakasza tekintetében [az 1234/2007] rendelet 103 g. cikkének (5) bekezdése szerinti operatív program keretében nyújtott pénzügyi támogatás kifizetésére irányuló kérelemről hoznak végső döntést, nem vizsgálhatja meg a támogatás maximális mértékének alapjául szolgáló, értékesített termék értéke kiszámításának jogszerűségét, mivel ebben akadályozza az operatív program és az alapok összegének jóváhagyásáról szóló, már meghozott jogerős határozat, valamint a »támogatás jóváhagyott összegéről« szóló határozat?

d) Az [első kérdés a), b) vagy c) pontjára] adandó nemleges válasz esetén: úgy kell-e értelmezni [az 1234/2007] rendeletet, és különösen annak I. mellékletének IX. részét (»Gyümölcs- és zöldségfélék«, az ex 0709 KN-kód »Más zöldség frissen vagy hűtve«) és X. részét (»Feldolgozottgyümölcs- és zöldségtermékek«, az ex 0710 KN-kód »Zöldség […] fagyasztva«), hogy nem az I. melléklet IX. része, hanem az I. melléklet X. része szerint kell besorolni azokat a zöldségtermékeket, amelyek a betakarítást követő tisztítási, aprítási, blansírozási és fagyasztási eljárásokat követően jönnek létre?

e) Az [első kérdés d) pontjára] adandó igenlő válasz esetén: úgy kell-e értelmezni [az 1234/2007] rendelet 103d. cikkének (2) bekezdésében szereplő »értékesített termék értéke« fogalmat, hogy úgy kell kiszámítani ezt az értéket, hogy csak a termék értékét kell meghatározni, de a feldolgozási folyamatra eső érték levonásával, vagyis levonják az azon folyamatra eső értéket, amelynek következtében a betakarított, megtisztított, aprított és blansírozott zöldségből fagyasztott zöldség lesz?

f) Úgy kell-e értelmezni [az 543/2011 végrehajtási] rendelet 51. cikkének (7) bekezdését, hogy a 2010. január 20-a előtt jóváhagyott, ám később (2013. december 13-án) a program számára az értékesített termék értékének másik számítási módját megállapító, módosított jóváhagyással érintett, a 2010 és 2014 közötti évekre vonatkozó operatív programot benyújtó termelői szervezet az értékesített termék értékének számítási módjai tekintetében az operatív program ilyen módosítását követően is (vagyis a 2014. évre kifizetendő támogatás tekintetében) hivatkozhat még a »2008-ban alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre«?

g) Az [első kérdés e) és f) pontjára] adandó igenlő válasz esetén: érvénytelen-e [az 1580/2007] rendelet 52. cikke (6) bekezdésének a) pontja, és 21. cikke (1) bekezdésének i. pontja abban a tekintetben, hogy azok beszámítják az értékesített termék értékébe a betakarított zöldség feldolgozási lépéseit, amelyek révén e zöldséget »másik, az EK-Szerződés I. mellékletében felsorolt termékké« dolgozzák fel?

h) Az [első kérdés f) pontjára] adandó nemleges válasz esetén (és a többi kérdés megválaszolásától függetlenül): érvénytelen-e az [543/2011 végrehajtási] rendelet 50. cikke (3) bekezdésének d) pontja?

2) a) Úgy kell-e értelmezni [az 1234/2007] rendelet 103c. cikkét, hogy a »gyümölcs- és zöldségágazatban az operatív program« keretében csak az [e rendelet] I. melléklet[ének] IX. részébe besorolható termékek termelése támogatható, az ilyen termékek feldolgozását érintő beruházások azonban nem?

b) A [második kérdés a) pontjára] adandó nemleges válasz esetén: milyen feltételek mellett és milyen mértékben engedélyezi ilyen feldolgozást érintő beruházás támogatását [az 1234/2007] rendelet 103c. cikke?

c) Érvénytelen-e az [543/2011 végrehajtási] rendelet 60. cikkének (7) bekezdése?

3) a) Úgy kell-e értelmezni az [543/2011 végrehajtási] rendelet IX. mellékletének 23. pontját, hogy kizárólag a terület idegen fekvése miatt kerül sor a támogatásból kizárására?

b) A [harmadik kérdés a) pontjára] adandó igenlő válasz esetén: érvénytelen-e az [543/2011 végrehajtási] rendelet IX. mellékletének 23. pontja?

c) A [harmadik kérdés a) pontjára] adandó igenlő, és a [harmadik kérdés b) pontjára] adandó nemleges válasz esetén: világos, illetve egyértelmű rendelkezés-e az [543/2011 végrehajtási] rendelet IX. mellékletének 23. pontja szerinti szabályozás abban a tekintetben, hogy az idegen, de a saját üzeméhez tartozó területen megvalósult tevékenységekért támogatásban részesülő gazdálkodó annak ellenére nem bízhatott a jogszerűségben, hogy a körülmények ismeretében került sor a támogatás belföldi hatóságok általi biztosítására, illetve engedélyezésére?

4) Az a körülmény, hogy a Bíróság olyan ítélete esetében, amely az uniós jog új értelmezése vagy egy addig érvényesnek tekintett uniós jogi aktus érvénytelenné nyilvánítása miatt hátrányosan érinti az érintett személyt, nem korlátozza az ítélet (EUMSZ 264. cikk második bekezdése szerinti) joghatásait az érintettre kedvező módon, azzal a következménnyel jár-e, hogy ez az érintett személy a nemzeti bíróság előtt az egyedi ügyben nem hivatkozhat a jogbiztonság elvére, ha bizonyított a jóhiszeműsége?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A harmadik kérdés a) pontjáról

42 Az elsőként vizsgálandó harmadik kérdésének a) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy pusztán az a tény, hogy az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás olyan területen található, amelynek tulajdonosa nem az érintett termelői szervezet, hanem harmadik személy, az előbbi rendelkezés értelmében az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát képezi.

43 E tekintetben elöljáróban meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt vitatják az AMA 2015. október 12-i határozatát, amely a 2010–2014. éveket érintő operatív program keretében a 2014. évben esedékes uniós pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetésére vonatkozik, mivel e programot 2010. január 19. előtt, vagyis az 543/2011 végrehajtási rendelet elfogadása előtt hagyták jóvá. Mindazonáltal ellentétes tartalmú átmeneti rendelkezések hiányában, és tekintettel arra, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet 149. cikke hatályon kívül helyezi az 1580/2007 rendeletet, és úgy rendelkezik, hogy az utóbbira való hivatkozásokat úgy kell érteni, mintha az 543/2011 végrehajtási rendeletre vonatkoznának, meg kell állapítani, hogy az említett támogatás 2014. évre való kifizetése szempontjából az elvégzett tevékenységek és a ráfordított költségek támogathatóságának kérdését szabályozzák az 543/2011 végrehajtási rendelet rendelkezései.

44 Végeredményben az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja, amely – ahogy az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból és a Bírósághoz eljuttatott nemzeti iratokból kitűnik – azt a rendelkezést képezi, amely alapján az érintett feldolgozósor megvásárlását az alapügyben nem támogathatónak nyilvánították, és amely felváltotta az 1580/2007 rendelet VIII. mellékletének 22. pontját, a jelen ügy szempontjából nem módosította releváns módon ez utóbbi rendelkezést.

45 Az 1580/2007 rendelet VIII. mellékletének 22. pontja ugyanis úgy rendelkezett, hogy operatív programok alapján nem támogatható többek között a nem a termelői szervezet „üzemében elvégzett” beruházás vagy hasonló tevékenység, miközben az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja az ilyen szervezetnek nemcsak az üzemét, hanem a „telephelyét” is említi. Következésképpen, ha valamely beruházás az e 23. pontban foglalt, támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium alá tartozik, akkor szükségszerűen az említett 22. pont szerinti, egyenértékű kritérium alá is tartozott.

46 Ami a kért értelmezést illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet 60. cikkének (1) bekezdése értelmében a működési programok nem tartalmazhatnak az ugyanezen rendelet IX. mellékletében meghatározott listában említett tevékenységeket vagy kiadásokat. E IX. melléklet 23. pontja az e működési programok keretében nem támogatható műveletek és kiadások között felsorolja „[a] nem a termelői szervezet, a termelői szervezetek társulása és azok termelő tagjai, vagy az 50. cikk (9) bekezdése szerinti leányvállalat üzemében és/vagy telephelyén elvégzett beruházás[t] vagy hasonló tevékenység[et]”.

47 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Ardo, amelynek területén az alapügyben szereplő feldolgozósort üzembe helyezték, az alapügybeli felperes termelői szervezethez, az ETG-hez képest harmadik személy. E körülmények között a feltett kérdésre való válaszadás érdekében elegendő meghatározni, hogy a „termelői szervezet […] üzemében és/vagy telephelyén” kifejezés csupán a termelői szervezet tulajdonában álló üzemet és/vagy telephelyet jelenti, vagy más értelmezést kell elfogadni.

48 Mind az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből, mind pedig az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést főszabály szerint az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni (2011. december 21-i Ziolkowski és Szeja ítélet, C-424/10 és C-425/10, EU:C:2011:866, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Az 543/2011 végrehajtási rendelet nem határozza meg, hogy mit kell érteni „termelői szervezet […] üzemében és/vagy telephelyén” elvégzett beruházás alatt, és nem utal a nemzeti jogra sem e kifejezések jelentésével kapcsolatban. Így e kifejezést e rendelet alkalmazása szempontjából úgy kell tekinteni, mint amely az uniós jog olyan önálló fogalmát képezi, amelyet az összes tagállam területén egységesen kell értelmezni.

50 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésük szerint kell meghatározni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek részét képezik (2005. március 10-i EasyCar ítélet, C-336/03, EU:C:2005:150, 21. pont; 2014. szeptember 3-i Deckmyn és Vrijheidsfonds ítélet, C-201/13, EU:C:2014:2132, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és ki van zárva az, hogy egy rendelkezés szövegét kétség esetén egyik nyelvi változatának alapulvételével elszigetelten vizsgálják (lásd ebben az értelemben: 2009. július 16-i Horvath ítélet, C-428/07, EU:C:2009:458, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-51/14, EU:C:2015:380, 34. pont).

51 A jelen ügyben a szóban forgó kifejezés szokásos értelme önmagában nem teszi lehetővé egyszerre az egyértelmű értelmezésének megadását. E kifejezés ugyanis a köznyelvben és a nyelvi változatoktól függően utalhat az érintett termelői szervezet tulajdonában álló üzemre vagy telephelyre, vagy általánosan olyan üzemre vagy telephelyre, amely felett a termelői szervezet valamilyen ellenőrzést gyakorol.

52 Egyrészt ugyanakkor egyértelműen kitűnik abból a szövegkörnyezetből, amelybe az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja illeszkedik, hogy az érintett termelői szervezethez képest harmadik személy üzemeiben és/vagy telephelyein végzett beruházások főszabály szerint még részlegesen sem részesülhetnek valamely operatív program keretében nyújtott támogatásban.

53 E rendelet 60. cikkének (6) bekezdése értelmében ugyanis, ha beruházásokat a termelői szervezet termelő tagjainak önálló gazdaságaiban és/vagy helyiségeiben hajtják végre, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy – kellően indokolt körülményektől eltekintve – abban az esetben, ha a termelő tag elhagyja a termelői szervezetet, e beruházások értéke, illetve maradványértéke visszafizetésre kerüljön. Ugyanígy az említett rendelet (42) preambulumbekezdéséből következik, hogy az olyan magánérdekeltségű fél

jogalap nélküli gazdagodásának megelőzése érdekében, aki kapcsolatát a beruházás hasznos élettartama alatt megszakította a szervezettel, e szervezetnek jogosultnak kell lennie a beruházás maradványértékének visszafizettetésére.

54 Másrészt az 543/2011 végrehajtási rendeletben kitűzött célok azt is magukban foglalják, hogy csupán az uniós jogban elismert termelői szervezetek részesülhessenek uniós pénzügyi támogatásban. E tekintetben e rendelet (42) preambulumbekezdésén túl – amelynek lényegét az előző pont idézi fel – emlékeztetni kell arra, hogy az említett rendelet az 1234/2007 rendelet végrehajtásának részletes szabályait állapítja meg a gyümölcs- és zöldségágazat, valamint a feldolgozottgyümölcs- és zöldségágazat tekintetében. Márpedig ez utóbbi rendelet 103b. cikkéből következik, hogy a gyümölcs- és zöldségágazat termelői szervezetei által létrehozott működési alapokat – amelyhez az uniós pénzügyi támogatás hozzájárulhat – kizárólag a tagállamok által az ugyanezen rendelet 103 g. cikkel összhangban jóváhagyott operatív programok finanszírozására szabad felhasználni.

55 Az 543/2011 végrehajtási rendelet jelen ítélet 52. és 53. pontjában ismertetett rendszerével és e céllal nyilvánvalóan ellentétes az, ha harmadik személyek részesülhetnek e pénzügyi támogatásból. Ez történne azonban, ha elfogadnánk, hogy támogathatók azon beruházások, amelyek esetében nem biztosított, hogy kizárólag az érintett termelői szervezet részesül belőle.

56 E tekintetben bár kétségtelen, az a puszta tény, hogy a termelői szervezet nem tulajdonosa azon üzemnek vagy telephelynek, ahol a beruházást megvalósítják, főszabály szerint szükségszerűen nem elegendő annak megállapításához, hogy nincs biztosítva, hogy e beruházás kizárólag e szervezet javára valósul meg, ahhoz hogy a szóban forgó beruházás az 543/2011 végrehajtási rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében támogatható kiadásnak minősüljön az legalábbis kötelező, hogy az olyan üzemben és/vagy telephelyen valósuljon meg, amely jogilag és ténylegesen az említett szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt áll, így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva.

57 Az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját – annyiban, amennyiben az a „termelői szervezet […] üzemében és/vagy telephelyén” elvégzett beruházásra utal – úgy kell tehát értelmezni, hogy az olyan üzemekben és/vagy telephelyeken elvégzett beruházásra vonatkozik, amely jogilag és ténylegesen az érintett termelői szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt állnak, így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva.

58 Ahogy azt az Európai Bizottság kifejtett, egyedül ez az értelmezés teszi lehetővé az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, valamint a gyümölcs- és zöldségágazatbeli termelői szervezetek közötti verseny bármely torzulásának elkerülését.

59 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy bár az alapügyben szereplő feldolgozósort az ETG vásárolta és az ő „felügyelete és felelőssége” alatt használták, e feldolgozósort az Ardóhoz tartozó területen helyezték üzembe, amelyet „az Ardo [bocsátott] az ETG rendelkezésére a [feldolgozósort képező] gépek üzembe helyezésére és működtetésére irányuló bérleti szerződés alapján”. Nem tűnik tehát úgy, hogy az érintett beruházást olyan üzemben és/vagy telephelyen valósították meg, amely jogilag és ténylegesen az ETG kizárólagos ellenőrzése alatt áll, és hogy így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva. Az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium alkalmazása tehát indokoltnak tűnik.

60 E vonatkozásban hangsúlyozni kell azt is, hogy olyan „jogszerű gazdasági indokok” állítólagos fennállása, amelyek indokolnák, hogy az alapügy tárgyát képező beruházás harmadik személy olyan üzemében és/vagy telephelyén valósuljon meg, amely felett az érintett termelői szervezet nem gyakorol kizárólagos ellenőrzést, semmi esetre sem tenné lehetővé annak megállapítását, hogy a támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium a jelen ügyben nem alkalmazható. Ugyanez vonatkozik e beruházás termelői szervezetnél való könyvelésére, valamint az említett beruházás és termelői szervezet

üzeméhez közötti állítólagos „gazdasági kapcsolat” fennállására, továbbá arra a tényre, hogy ugyanezen beruházás és az említett szervezet között „működési kapcsolat” áll fenn. Az ilyen indokok ugyanis egyáltalán nem biztosítják, hogy az alapügy tárgyát képező beruházást nem fordítják harmadik személyek javára.

61 A fenti megállapítások összességére tekintettel a harmadik kérdés a) pontjára azt a választ kell adni, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját – annyiban, amennyiben az a „termelői szervezet […] üzemében és/vagy telephelyén” elvégzett beruházásra utal – úgy kell értelmezni, hogy

– pusztán az a tény, hogy az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás olyan területen található, amelynek tulajdonosa nem az érintett termelői szervezet, hanem harmadik személy, az előbbi rendelkezés értelmében főszabály szerint nem képezi az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát;

– e IX. melléklet 23. pontja az olyan üzemekben és/vagy telephelyeken elvégzett beruházásra vonatkozik, amely jogilag és ténylegesen az érintett termelői szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt áll, így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva.

A harmadik kérdés b) pontjáról

62 Ahogy az a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében ismertetett megfontolásokból kiderül, a harmadik kérdés b) pontja csak abban az esetben vetődik fel, ha az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját úgy kellene értelmezni, hogy pusztán az a tény, hogy az alapügy tárgyát képező termelői szervezet nem tulajdonosa annak a területnek, ahol az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás található, az előbbi rendelkezés értelmében az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát képezi.

63 A harmadik kérdés a) pontjára adott válaszból az következik, hogy az ilyen értelmezés nem fogadható el. Következésképpen a harmadik kérdés b) pontjára nem szükséges válaszolni.

A harmadik kérdés c) pontjáról

64 A harmadik kérdés c) pontja szintén abban az esetben vetődik fel, ha az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját úgy kellene értelmezni, hogy pusztán az a tény, hogy az alapügy tárgyát képező termelői szervezet nem tulajdonosa annak a területnek, ahol az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás található, az előbbi rendelkezés értelmében az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát képezi.

65 Ahogy azt a jelen ítélet 63.pontja már megállapította, ezen értelmezés nem fogadható el. Mindazonáltal e harmadik kérdés c) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság valójában arra keresi a választ, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, az ETG hivatkozhat-e a bizalomvédelem elvére azon támogatás jogszerűségével kapcsolatban, amelyet az érintett beruházás vonatkozásában neki nyújtottak vagy megígértek. Márpedig ahogy azt a jelen ítélet 59. pontja kifejti, úgy tűnik, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, a támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium alkalmazható e beruházásra, jóllehet más indok miatt, mint amelyet a kérdést előterjesztő bíróság felvet. Következésképpen e harmadik kérdés c) pontja továbbra is releváns és azt meg kell válaszolni.

66 Az említett kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a bizalomvédelem elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság egyrészt elutasítja a termelői szervezet által olyan beruházáshoz igényelt pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetését, amelyről végül megállapították, hogy nem támogatható az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja alapján, másrészt felszólítja e termelői szervezetet az e beruházáshoz már felvett támogatás visszatérítésére.

67 Az alapügy tárgyát képező körülményeket az jellemzi, hogy amikor a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság jóváhagyta az érintett operatív programot, és így megállapította, hogy az alapügyben szereplő feldolgozósor megvásárlására vonatkozó beruházás *a priori* jogosult az igényelt támogatásra, és amikor e beruházás vonatkozásában teljesítette az első részleges kifizetéseket, e hatóság teljes mértékben ismerte azon körülményeket, amelyek között e feldolgozósort üzembe helyezték és működtették.

68 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállam által gyakorolt bármely mértékű mérlegelési jogkör azt érintően, hogy a jogalap nélkül vagy jogellenesen nyújtott uniós alapok visszatérítését megkövetelje-e, vagy sem, ellentétes a közös agrárpolitika keretében támasztott azon kötelezettséggel, hogy a nemzeti közigazgatási szervek a jogalap nélkül vagy jogellenesen kifizetett támogatásokat visszatéríttessék (lásd ebben az értelemben többek között: 1983. szeptember 21-i Deutsche Milchkontor és társai ítélet, 205/82–215/82, EU:C:1983:233, 22. pont).

69 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni valamely uniós jogi szöveg egyértelmű rendelkezésével szemben, és az uniós jogot alkalmazni köteles nemzeti hatóság – uniós joggal ellentétes – magatartása nem alapozhat meg a gazdasági szereplőben jogos elvárást az uniós joggal ellentétes bánásmódra vonatkozóan (1993. április 1-jei Lageder és társai ítélet, C-31/91–C-44/91, EU:C:1993:132, 35. pont; 2013. június 20-i Agroferm ítélet, C-568/11, EU:C:2013:407, 52. pont).

70 A jelen ügyben a harmadik kérdés a) pontjának elemzéséből következik, hogy a szóban forgó támogatást az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt rendelkezéssel – az e rendelkezés környezetére és az alkalmazandó szabályozásban kitűzött célra figyelemmel történő értelmezés alapján – ellentétesen ítélték oda.

71 Ezenkívül az érintett operatív program jóváhagyása során már megállapították, hogy a közös agrárpolitika finanszírozása keretében a költségek Unió általi viselésére vonatkozó feltételeket szigorúan kell értelmezni, mivel az agrárpolitika közös szervezésével – a tagállami gazdasági szereplőik közötti egyenlőség feltételei mellett – ellentétes, hogy egy adott rendelkezés tág értelmezése által a tagállamok hatóságai e tagállam gazdasági szereplőit hozzák kedvezőbb helyzetbe (lásd ebben az értelemben: 1985. február 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, 55/83, EU:C:1985:84, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2014. november 6-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-610/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2349, 41. pont).

72 E tényezőkre tekintettel meg kell állapítani, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja olyan rendelkezés, amellyel szemben a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni.

73 Végezetül a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság érvényesen nem vállalhatott olyan kötelezettséget, hogy az ETG-t az uniós joggal ellentétes bánásmódban részesítse.

74 Következésképpen az érintett operatív program jóváhagyásával és az alapügy tárgyát képező beruházásra vonatkozó első kifizetések teljesítésével, az említett nemzeti hatóság nem keletkeztethetett az ETG-ben – függetlenül annak jóhiszeműségétől – jogos bizalmat a tekintetben, hogy az uniós joggal ellentétes bánásmódban részesül.

75 A fenti megfontolásokra tekintettel, a harmadik kérdés c) pontjára azt a választ kell adni, hogy a bizalomvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság egyrészt elutasítja a termelői szervezet által olyan beruházáshoz igényelt pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetését, amelyről végül megállapították, hogy nem támogatható az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja alapján, másrészt felszólítja e termelői szervezetet az e beruházáshoz már felvett támogatás visszatérítésére.

Az első kérdés a)–h) pontjáról

76 Az első kérdése a)–c) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1580/2007 rendelet 65., 66. és 69. cikkét és az 543/2011 végrehajtási rendelet 64., 65. és 68–70. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy ha a nemzeti bíróságnak – olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek – valamely operatív program keretében nyújtott pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetése iránti – az 1234/2007 rendelet 103 g. cikkének (5) bekezdése alapján benyújtott – kérelemről a nemzeti hatóság által hozott határozattal szembeni keresetet kell elbírálnia, e rendelkezésekkel ellentétes, hogy e kereset keretében e bíróság hivatalból vizsgálja a forgalmazott termékek értékének kiszámítására használt módszer jogszerűségének kérdését. Amennyiben ezen első kérdés a)–c) pontjára nemleges válasz adandó, a kérdést előterjesztő bíróság előterjesztette az első kérdés d)–h) pontját.

77 Meg kell azonban állapítani, hogy ezen első kérdés a)–c) pontja, és így d)–h) pontja csupán akkor releváns, ha a harmadik kérdés a) pontjára adott válaszból az következik, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, a támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium nem alkalmazható az alapügy tárgyát képező beruházásra. Márpedig e harmadik kérdés a) pontjára adott válaszból kitűnik, hogy nem ez a helyzet.

78 Következésképpen az első kérdés a)–h) pontjára nem kell választ adni.

A második kérdés a)–c) pontjáról

79 A második kérdése a) és b) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy az 1234/2007 rendelet 103c. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy e cikk értelmében a gyümölcs- és zöldségágazatra vonatkozó operatív program keretében uniós pénzügyi támogatást ítélnek oda a gyümölcs- és zöldségfeldolgozásra irányuló beruházásra, ha pedig nem ellentétes, akkor az ilyen támogatás milyen feltételek mellett és mértékben hagyható jóvá. A második kérdése c) pontjával e bíróság azt kérdezi, hogy érvényes-e az 543/2011 végrehajtási rendelet 60. cikkének (7) bekezdése, amely értelmében egyes, a gyümölcs- és zöldségfélék feldolgozott gyümölcs- és zöldségfélékké való átalakítására vonatkozó beruházások és tevékenységek bizonyos feltételekkel jogosultak lehetnek támogatásra.

80 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróság által előterjesztett kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, ha nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adjon (2008. december 16-i Cartesio ítélet, C-210/06, EU:C:2008:723, 67. pont; 2013. január 29-i Radu ítélet, C-396/11, EU:C:2013:39, 22. pont). Ugyanez vonatkozik arra az esetre, amikor az

előterjesztett kérdések az uniós jogi rendelkezés érvényességére vonatkoznak (lásd ebben az értelemben: 2002. december 10-i British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 34. és 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

81 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból és a Bírósághoz eljuttatott nemzeti iratokból kitűnik, hogy az alapeljárásban vitatott határozatban az egyetlen indok, amelyen a szóban forgó feldolgozósorra nyújtott támogatás fennmaradó összege kifizetésének elutasítását és a feldolgozósorra már felvett támogatás visszatérítése iránti kérelmet alátámasztja, az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt, a támogathatóság hiányára vonatkozó kritérium alkalmazásában rejlik.

82 Ilyen körülmények között a második kérdés a)–c) pontjára való válaszadás tehát nyilvánvalóan hipotetikus kérdésre adandó tanácsadói vélemény nyújtásának minősülne, tévesen értelmezve az EUMSZ 267. cikk által létrehozott bírósági együttműködés keretében a Bíróságra bízott feladatot (2013. október 24-i Stoilov i Ko ítélet, C-180/12, EU:C:2013:693, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; ebben az értelemben: 2013. november 7-i Romeo ítélet, C-313/12, EU:C:2013:718, 39. és 40. pont).

83 Következésképpen a második kérdés a)–c) pontjára nem szükséges válaszolni.

A negyedik kérdésről

84 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy ha – olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek – az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásának hiányában azzal ellentétes, hogy a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítésének kizárása érdekében figyelembe vegyék a jogbiztonság elvét.

85 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy e kérdés azon előfeltevésen alapul, miszerint a Bíróság nem korlátozza a jelen ítélet időbeli hatályát. Márpedig az ETG lényegében ilyen korlátozást kért arra az esetre, ha a Bíróság megállapítaná az alapügy tárgyát képező uniós jogi rendelkezések valamelyikének érvénytelenségét. A jelen ítéletben a Bíróság azonban egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére szorítkozott.

86 Ellenben az osztrák kormány kérte, hogy a Bíróság korlátozza az ítélet időbeli hatályát különösen abban az esetben, ha úgy ítélné meg, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját úgy kell értelmezni, hogy a harmadik személy tulajdonában álló területen elvégzett beruházások nem támogathatók. Márpedig a jelen ítélet 59. és 61. pontjából kitűnik, hogy az alapügy tárgyát képező beruházás láthatóan nem támogatható, mivel olyan üzemben és/vagy telephelyen valósult meg, amely nem áll az érintett termelői szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt. E kérelmet tehát el kell bírálni.

87 E kérelem alátámasztásaként e kormány az alapügyben felperes társaságot, valamint az egész gyümölcs- és zöldségágazatot érintő súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázatára hivatkozik, akár a társaság megszüntetését kiváltva. Ráadásul az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja több nyelvi változatban a termelői szervezet és az érintett beruházás közötti működési kapcsolat fennállására hivatkozik, ezzel objektív és jelentős bizonytalanságot okoz az uniós jog hatályát illetően.

88 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azon értelmezés, amelyet a Bíróság valamely uniós jogi rendelkezés kapcsán fejt ki az EUMSZ 267. cikkben rá ruházott hatáskör gyakorlása során, mindössze megmagyarázza és pontosítja e rendelkezés hatályát és jelentőségét, amely szerint azt a hatálybalépésétől értelmezni és alkalmazni kell, illetőleg értelmezni és alkalmazni kellett volna. Ebből következik, hogy az így értelmezett rendelkezést a bíróság alkalmazhatja és alkalmaznia kell akár az értelmezés iránti kérelemről határozó ítélet kihirdetése előtt keletkezett és létrejött jogviszonyokkal

kapcsolatban, ha egyebekben adottak a feltételek az említett rendelkezés alkalmazásával kapcsolatos pernek a hatáskörrel rendelkező bíróság előtti megindításához (2005. március 15-i Bidar ítélet, C-209/03, EU:C:2005:169, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. szeptember 22-i Microsoft Mobile Sales International és társai ítélet, C-110/15, EU:C:2016:717, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

89 A Bíróság csak kivételesen, az uniós jogrendhez szorosan hozzátartozó jogbiztonság általános elvének alkalmazása útján korlátozhatja bármely érdekelt azon lehetőségét, hogy a jóhiszeműen létrejött jogviszonyok vitatása céljából a Bíróság által értelmezett rendelkezésre hivatkozzon. A Bíróság az érdekeltek jóhiszeműségére és a súlyos zavarok kockázatának fennállására vonatkozó két alapvető feltétel teljesülése esetén dönthet e korlátozásról (2005. március 15-i Bidar ítélet, C-209/03, EU:C:2005:169, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. szeptember 22-i Microsoft Mobile Sales International és társai ítélet, C-110/15, EU:C:2016:717, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

90 Konkrétabban fogalmazva, a Bíróság ezt a megoldást csak világosan meghatározott körülmények között alkalmazta, egyrészt abban az esetben, amikor az érvényes és hatályos szabályozás alapján jóhiszeműen létesített jogviszonyok nagy száma miatt súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázata állt fenn, másrészt úgy tűnt, hogy a magánszemélyeket és a nemzeti hatóságokat az uniós rendelkezések hatályát illető objektív és jelentős bizonytalanság az uniós szabályozásnak meg nem felelő magatartásra indította, és e bizonytalansághoz esetleg maguk a tagállamok vagy a Bizottság magatartása is hozzájárult (2005. március 15-i Bidar ítélet, C-209/03, EU:C:2005:169, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. szeptember 22-i Microsoft Mobile Sales International és társai ítélet, C-110/15, EU:C:2016:717, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

91 Ezenkívül az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélet időbeli hatályának korlátozását kérő tagállam feladata, hogy a Bíróság előtt olyan adatokat terjesszen elő, amelyek megalapozzák a súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázatát (2011. július 7-i Nisipeanu ítélet, C-263/10, nem tették közzé, EU:C:2011:466, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; analógia útján: 2014. április 9-i T-Mobile Austria ítélet, C-616/11, EU:C:2014:242, 53. pont).

92 A jelen ügyben az osztrák kormány a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozására irányuló kérelmében – amelyet arra az esetre is előterjesztett, ha a Bíróság az kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott egy vagy több rendelkezés érvénytelenségét állapítja meg – egyáltalán nem részletezte, hogy a jelen ítélet 61. pontjában elfogadott értelmezés önmagában miért vonná maga után a súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázatát. E tekintetben mindössze annyit említ általánosságban, hogy a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozása „akár súlyos következményekkel is járhat”, és „jelentős számú jogviszonyra” hivatkozik, anélkül hogy az esetlegesen érintett termelői szervezetek számára vagy az esetlegesen szóban forgó összegekre vonatkozó legcsekélyebb adatot szolgáltatna.

93 Következésképpen a jelen ítélet 89. és 90. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett olyan súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázata, amely indokolttá tehetné jelen ítélet időbeli hatályának korlátozását, nem tekinthető bizonyítottnak. Ebből kifolyólag a jelen ítélet időbeli hatályát nem szükséges korlátozni, és nem kell azt sem vizsgálni, hogy az e pontokban szereplő első feltétel teljesül-e.

94 Ami azt a kérdést illeti, hogy olyan körülmények között mint amelyek az alapügyben felmerültek, az ETG hivatkozhat-e mégis a jogbiztonság elvére a kérdést előterjesztő bíróság előtt, emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamoknak kell biztosítaniuk területükön az uniós jogszabályok végrehajtását, többek között a közös agrárpolitika keretében (lásd analógia útján: 1998. július 16-i Oelmühle és Schmidt Söhne ítélet, C-298/96, EU:C:1998:372, 23 pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

95 Ugyanígy a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet (HL 2005. L 209., 1. o.) 9. cikkének (1) bekezdéséből – amelyre az AMA az alapeljárásban vitatott határozatban hivatkozik, és amelynek rendelkezéseit lényegében átveszi a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről, valamint a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 58. cikkének (1) és (2) bekezdése (HL 2013. L 347., 549. o., helyesbítés: HL 2016. L 130., 7. o.) – következik, hogy a közös agrárpolitika keretében a tagállamoknak meg kell tenniük azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy behajtsák a szabálytalanság, illetve gondatlanság miatt elveszett összegeket. Az azt érintő mérlegelési jogkör bármely gyakorlása, hogy a jogalap nélkül vagy jogellenesen nyújtott uniós alapok visszatérítését megköveteljék-e, vagy sem, ellentétes e kötelezettséggel (lásd analógia útján: 1998. július 16-i Oelmühle és Schmidt Söhne ítélet, C-298/96, EU:C:1998:372, 23 pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), ahogy arra a jelen ítélet 68. pontja már emlékeztetett.

96 Ahogy azonban arra a Bizottság rámutatott, az uniós jog értelmében jogalap nélkül kifizetett összegek visszatérítésére vonatkozó jogvitákban a nemzeti bíróságoknak ugyanis – uniós rendelkezés hiányában – nemzeti jogukat alkalmazva kell dönteniük, az uniós jog által felállított korlátok között, vagyis a nemzeti jog előírásai nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítését, és a nemzeti jog alkalmazásának a hasonló ügyek eldöntésére vonatkozó nemzeti eljárásokhoz képest hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie (1998. július 16-i Oelmühle és Schmidt Söhne ítélet, C-298/96, EU:C:1998:372, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2009. január 15-i Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank ítélet, C-281/07, EU:C:2009:6, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

97 Így nem tekinthető az uniós joggal ellentétesnek, ha a nemzeti jog a valamely hatóság által jogalap nélkül kifizetett pénzügyi juttatások visszakövetelésekor a jogszerűség elvével egyidejűleg figyelembe veszi a jogbiztonság elvét, mivel ez utóbbi az uniós jogrend részét képezi (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 24. pont).

98 Közelebbről, a jogbiztonság elve megköveteli, hogy az uniós szabályozás tegye lehetővé az érdekeltek számára az ez alapján őket terhelő kötelezettség terjedelmének pontos ismeretét. A jogalanyoknak ugyanis képeseknek kell lenniük arra, hogy egyértelműen megismerhessék jogaikat és kötelezettségeiket, és ezeknek megfelelően járjanak el (2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

99 Márpedig a jelen ügyben a harmadik kérdés a) pontjának elemzéséből következik, hogy az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontjában foglalt rendelkezés – az e rendelkezés környezetére és az alkalmazandó szabályozásban kitűzött célra figyelemmel történő értelmezés alapján – lehetővé tette a jogalanynak, az uniós pénzügyi támogatás végső kedvezményezettjének az őt e rendelkezés alapján terhelő kötelezettség terjedelmének pontos megismerését, így az egyértelműen megismerhette jogait és kötelezettségeit, és ezeknek megfelelően járhatott el.

100 Ez alapján az Unió azon támogatás visszatérítéséhez fűződő érdekét, amelyet a megszerzésére vonatkozó feltételek megsértésével vettek fel, teljes mértékben figyelembe kell venni a szóban forgó érdek értékelésekor, akkor is, ha tekintettel voltak arra – a jelen ítélet előző pontjában felidézettek mellett –, hogy a jogbiztonság elvével ellentétes az, hogy a támogatás kedvezményezettjének vissza kelljen azt fizetnie (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 32. pont).

101 Ezenkívül a támogatás kedvezményezettje csak akkor vitathatja annak visszafizetését, ha a támogatás szabályszerűsége tekintetében jóhiszemű volt (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

102 A fentiek összességére tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásának hiányában azzal nem ellentétes, hogy a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítésének kizárása érdekében figyelembe vegyék a jogbiztonság elvét, ha az előírt feltételek megegyeznek a tisztán nemzeti pénzügyi juttatások visszatérítésére vonatkozóakkal, az uniós érdeket teljes mértékben figyelembe veszik és a kedvezményezett jóhiszeműségét bizonyították.

A költségekről

103 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját – annyiban, amennyiben az a „termelői szervezet [...] üzemében és/vagy telephelyén” elvégzett beruházásra utal – úgy kell értelmezni, hogy**

   – **pusztán az a tény, hogy az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás olyan területen található, amelynek tulajdonosa nem az érintett termelői szervezet, hanem harmadik személy, az előbbi rendelkezés értelmében főszabály szerint nem képezi az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát;**

   – **e IX. melléklet 23. pontja az olyan üzemekben és/vagy telephelyeken elvégzett beruházásra vonatkozik, amely jogilag és ténylegesen az érintett termelői szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt áll, így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva.**

2) **A bizalomvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság egyrészt elutasítja a termelői szervezet által olyan beruházáshoz igényelt pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetését, amelyről végül megállapították, hogy nem támogatható az 543/2011 végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontja alapján, másrészt felszólítja e termelői szervezetet az e beruházáshoz már felvett támogatás visszatérítésére.**

3) **Olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásának hiányában azzal nem ellentétes, hogy a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítésének kizárása érdekében figyelembe vegyék a jogbiztonság elvét, ha az előírt feltételek megegyeznek a tisztán nemzeti pénzügyi juttatások visszatérítésére vonatkozóakkal, az európai uniós érdeket teljes mértékben figyelembe veszik és a kedvezményezett jóhiszeműségét bizonyították.**

Aláírások